NORAKSTS
Lieta Nr.A42460307
A2252-08/6

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008. gada 14.novembrī

Administratīvās rajona tiesas
tiesnese E. Apīne,
piedaloties pieteicēja – *J.K.* – pilnvarotajai pārstāvei, zvērinātai advokātei *A.R.*,
atbildētāja – Valsts Meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības – pārstāvei *A.L.*,
atklātā tiesas sēdē 2008.gada 7.novembrī Rīgā, Antonijas ielā 6 izskatīja administratīvo lietu *J.K.* pieteikumā par Valsts Meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības virsmežzines 2007.gada 9.februāra lēmuma Nr.10-11/91 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts Meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības Vijciema mežniecības mežziņa *E.V.* 2006. gada 22.decembra lēmumu „Par administratīvā soda uzlikšanu par meža apsaimniekošanas un izmantošanas normatīvo aktu pārkāpšanu" Nr.Z89 AJ 002335/8523/003 (turpmāk arī – Sākotnējais lēmums) *J.K.* (turpmāk arī – pieteicējs) tika sodīts ar administratīvo naudas sodu Ls 50 apmērā, nosakot pienākumu labprātīgi atlīdzināt mežam nodarīto zaudējumu Ls 553, 41 apmērā. Sākotnējais lēmums pieņemts, pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 67.panta pirmo daļu un 67.[1] pantu.

[2] Nepiekrītot Sākotnējam lēmumam, pieteicējs 2007. gada 22.janvārī to apstrīdēja Valsts Meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības virsmežzinei.

Izskatot pieteicēja sūdzībā ietvertās iebildes, Valsts Meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības virsmežzine 2007.gada 9.februārī pieņēma lēmumu Nr.10-11/91 „Par lēmuma atcelšanu administratīvā pārkāpuma lietā - atteikums" (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru zemākās iestādes Sākotnējais lēmums administratīvā pārkāpuma lietā atstāts negrozīts.

Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs 2007.gada 12.martā vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā un lūdza Lēmumu atcelt.

[3] Pieteikumā norādīts, ka 2006.gada 15.decembra administratīvā pārkāpuma protokolā AJ Nr.002335 norādītā pārkāpuma būtība ir patvaļīga koku ciršana ar kopējo krāju 10,68 m^3. Bet nodarītā zaudējuma apmērs Ls 553,41 saskaņā ar 2006.gada 13.decembra Mežam nodarītā zaudējuma aprēķinu atbilst 14,3 m^3 (par m^3 =38,70 Ls) lielu meža platību.

Pieteicējs norāda, ka protokols bija sastādīts un lēmums pieņemts, neņemot vērā meža īpašnieku konsultatīvā centra sastādīto Meža apsaimniekošana plānu no 2005.gada līdz 2014.gadam.

Pieteicējs norāda, ka nogabala raksturojošajos rādītājos 7.nogabalā mežaudzes sastāvs norādīts 7B (bērzs) 3P (priede) 62 un nogabala krāja 129 m^3/h, savukārt inventarizācijas datos noradīts B (bērzs) 104 un P (priede) 50. Šajos datos nav norādīta egle (E), kas ir norādīta 2006.gada 15.decembra administratīvā pārkāpuma protokolā AJ Nr.002335.

Pieteicējs uzskata, ka ņemot vērā, ka 7.nogabalā krāja ir 129 m^3, bet konstatēta izcirsta krāja 10,68 m^3 apmērā, kā arī to, ka pieteicējs to nav izdarījis ļaunprātīgi, tad saskaņā ar Meža likuma 10.pantu, izcirsto daudzumu varētu uzskatīt kā meža retināšanu.

[4] Valsts Meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības (turpmāk – atbildētājs) 2007. gada 27.aprīļa rakstveida paskaidrojumā norādīts, ka pieteicēja pieteikums ir noraidāms pilnībā.

Atbildētājs norāda, ka pieteicējam piederošajā Zvārtavas pagasta saimniecībā „Vecumnieki" 1.kvartālā 7.nogabalā ir notikusi patvaļīga augošu koku ciršana, bez ciršanas apliecinājuma saņemšanas. Attiecībā uz 7.nogabalu nekāds īpašnieka iesniegts ciršanas pieteikums nav saņemts un ciršanas apliecinājums nav izsniegts. Tas, ka pieteicējs ir iesniedzis ciršanas pieteikumu un attiecīgi saņēmis ciršanas apliecinājumu cirtēm 1.kvartāla 4.nogabalā, 6.nogabalā un 12.nogabalā, nedod tiesības izstrādāt jebkuras meža platības.

Pieteicēja izdarītās patvaļīgās cirtes rezultātā 1.kvartāla 7.nogabalā 0,11 ha lielā platībā ir iznīcināta galvenās cirtes vecumu nesasniegusi mežaudze, kur valdoša suga ir 62 gadus vecs bērzs, līdz ar ko meža videi ir nodarīti zaudējumi Ls 553,41 apmērā, kas aprēķināti atbilstoši 2003.gada 29.aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr.228 „Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība " metodikai.

Nav pamatots pieteicēja viedoklis, nodēvējot savas darbības par „meža izretināšanu", jo atbilstoši tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem tā ir meža iznīcināšana.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja pilnvarotā pārstāve pieteikumu uzturēja uz pieteikumā norādītajiem argumentiem. Papildus paskaidroja, ka pieteicējam bijusi ciršanas atļauja, bet pats mežu nav cirtis. Mežu cirtuši strādnieki, taču, kas konkrēti, norādīt nevar, jo līgums ar meža izstrādātājiem nav bijis noslēgts. Pieteicējs uzskata, ka nav izcirtis vairāk kā atļauto daudzumu. Ja ir norādīts, ka izcirsti 10,68 m^3, tad nav saprotams, kāpēc zaudējumi aprēķināti par 14,3 m^3. *J.K.* ir tiesības zināmu daudzumu meža izlietot savām vajadzībām vai arī attiecināt 7.nogabalā izcirsto daudzumu uz nākošo ciršanas periodu.

Tāpat arī gadījumos, ja mežu izcērt, zaudējumi ir meža īpašniekam nevis kādam citam. Tāpēc ir nepamatoti aprēķināt zaudējumus un likt pieteicējam pašam tos samaksāt.

[6] Tiesas sēdē atbildētāja pārstāve pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumus norādītajiem argumentiem. Papildus paskaidroja, ka *J.K.* mežniecībā iesniedzis lūgumu par kailcirti 4., 6. un 12.nogabalos. Tajā pašā dienā izsniegts arī ciršanas apliecinājums šiem nogabaliem. Ciršanas apliecībā vienmēr tiek rakstīts pieļaujamais ciršanas apjoms un 7.nogabals tajā nav ietverts. Ja atļaujas nav, tad tajā meža daļā nedrīkst nocirst nevienu koku.

Savukārt zaudējumi tiek aprēķināti saskaņā ar Ministru kabineta noteikumos Nr.228 ietverto formulu. Pēc tās rēķinot nekad nesanāk identisks skaitlis tam, ko aprēķinājis mežsargs, un tiem arī nav jāsaskan.

Tas, ka inventarizācijas datos neparādās egle, ir izskaidrojams ar to, ka egle teritorijā ir bijusi mazāk kā 10 % no visiem kokiem. Ja kāda koku suga krājā ir mazāk kā 10%, tad to atsevišķi nenorāda. Ar šiem konstatējumiem darbojas licencēti meža taksatori nevis Valsts meža dienests vai mežziņi. Tā kā egle 7.nogabalā nesasniedz 10% no kopējā apjoma, tad tā var dokumentos neparādīties.

Meža likuma 12.panta pirmā daļa nosaka, ko drīkst cirst bez apliecinājuma. Šajā gadījumā apjoms mazliet pārsniedz 10 m^3, bet tie nav sausi koki. Ciršanas vecumu nesasniegušā audzē izcērtot 0,11 m^3 kailcirtē, to nevar nekādā veidā attiecināt uz audzes retināšanu. Izretināšana būtu, ja visā teritorijā tiktu izcirsti atsevišķi koki.

Zaudējumu atlīdzināšanu mežam nosaka Meža likuma 50.panta trešā daļa. Zaudējumi ir nodarīti mežam, ja tajā izcērt galvenās cirtes vecumā nepieaugušus kokus.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, iepazīstoties ar pieteicēja pieteikumu un atbildētāja rakstveida paskaidrojumiem, kā arī uzklausot procesa dalībniekus un pārbaudot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[8] Lietā konstatēti turpmāk norādītie faktiskie apstākļi:

[8.1] 2006.gada 15.decembrī Valsts Meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības Vijciema mežniecības mežsargs *K.L.* sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu AJ Nr.002335, par to, ka *J.K.* ir pārkāpis Meža likuma 12.panta pirmā daļa, 7.panta pirmās daļas 1.punkts, kā arī 35.panta pirmās daļa un Ministru kabineta 2001.gada 8.maija noteikumu Nr.189 9.punktu, tādejādi ir izdarīts LAPK 67.panta pirmā punkta un $67.^1$ paredzētais administratīvais pārkāpums, ir notikusi patvaļīga augošu koku ciršana savā mežā, bez ciršanas apliecinājuma saņemšanas *(lietas 6.lapa)*.

[8.2] 2006.gada 22.decembrī Valsts Meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības Vijciema mežniecības mežzinis *E.V.* pieņēma lēmumu Nr. Z89 AJ 002335/8523/003 jeb Sākotnējo lēmumu, ar kuru nolemts sodīt *J.K.* ar administratīvo sodu Ls 50 apmērā un uzlikt par pienākumu labprātīgi atlīdzināt mežam nodarīto zaudējumu Ls 553,41 apmērā *(lietas 17.lapa)*.

[8.3] 2007.gada 22.janvārī *J.K.* iesniedzis sūdzību Valsts Meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības virsmežzinei, kurā lūdzis atcelt Ziemeļvidzemes virsmežniecības Vijciema mežniecības mežziņa *E.V.* 2006.gada 22.decembra lēmumu Nr.Z89 AJ002335/8523/003 *(lietas 14.lapa)*.

[8.4] ar 2007.gada 9.februāra Valsts Meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības virsmežzines lēmumu Nr.10-11/91 „Par lēmuma atcelšanu administratīvā pārkāpuma lietā - atteikumu", nolemts, Vijciema mežniecības mežziņa *E.V.* 2006.gada 22.decembrī pieņemto lēmumu Nr.Z89 AJ 002335/8523/003 par administratīvā naudas soda uzlikšanu, atstāt spēkā *(lietas 15.-16.lapa)*.

Pieteicējs uzskata, ka nav saucams pie administratīvās atbildības, atsaucoties uz pieteikumā un paskaidrojumos paustajiem argumentiem.

[9] LAPK 67.panta pirmā daļa noteic, ka *„par augošu koku patvaļīgu ciršanu vai bojāšanu – uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz piecsimt latiem, bet juridiskajām personām – no simt līdz tūkstoš latiem"*.

Pieteicējs ir saukts pie administratīvās atbildības par patvaļīgu meža izciršanu pieteicējam piederošās saimniecības „Vecumkalni" 1.kvartāla 7.nogabalā, par pārkāpumu piemērojot naudas sodu.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicējam viņam piederošajā īpašumā „Vecumkalni" 4., 6. un 12.nogabalā ir izsniegts ciršanas apliecinājums, atbilstoši Meža likuma 12.panta pirmajai daļai, t.i., *„lai uzsāktu koku ciršanu meža zemē, nepieciešams apliecinājums, izņemot gadījumus, kad mežaudžu kopšanai tiek cirsti koki, kuru celma caurmērs ir mazāks par 12 centimetriem, kā arī sausie un vēja gāztie koki. Bez apliecinājuma izcirstais sauso un vēja gāzto koku apjoms attiecīgās mežniecības teritorijā esošajā īpašumā vai tiesiskajā valdījumā nedrīkst pārsniegt 10 kubikmetrus gadā."* Minēto pierāda arī pieteicēja un atbildētāja iesniegtās identiskās ciršanas apliecinājuma kopijas (lietas 30.lapa). Atbilstoši ciršanas apliecinājumam *J.K.* kopumā bija tiesīgs izstrādāt 119 m^3 meža 0,7 ha platībā, kas sastāvēja no kokiem 4., 6. un 12.nogabalā.

Tāpat lietā nav strīda par to, ka ir izcirsts mežs pieteicējam piederošā īpašuma „Vecumkalni" 7.nogabalā 10,68 m^3 platībā (lietas 10.lapa). Minētais apliecināts arī ar procesa dalībnieku paskaidrojumiem un uzskatāmi norādīts, vērtējot lietas materiālos esošos nogabala plānus (lietas 66. un 67.lapa), no kuriem ir redzamas 4., 6. un 12., kā arī 7.nogabala robežas.

Nav pamatota pieteikumā norādītā pieteicēja atsauce, ka mežs 7.nogabalā izcirsts pieteicēja vajadzībām, jo Meža likuma 12.panta pirmā daļa paredz nosacījumus, kādiem iestājoties, meža izciršana var tikt klasificēta kā koku ciršana savām vajadzībām. Šo nosacījumu vidū ir tādi kā – kopējais izcērtamo koku apjoms nepārsniedz 10 m^3 gadā un izcirsti tiek sausie un vēja gāztie koki. No lietas materiāliem, pirmkārt, ir secināms, ka 7.nogabalā izcirsti vairāk kā 10 kubikmetri, bet, otrkārt, šie koki nav bijuši sausi vai vēja izgāzti.

[10] Lietā nav strīda par to, ka pieteicējam pieder nekustamais īpašums „Vecumkalni", kura teritorijā ir meža platības, tajā skaitā, nogabals 4., 6., 12. un arī 7.

Latvijas Civillikuma 1128.pants paredz, ka privātie meži atrodas to īpašnieku neaprobežotā rīcībā, taču piezīme pie minētā panta norāda, ka mežu lietošanas tiesību aprobežojumi ir noteikti likumos par mežu apsaimniekošanu un izmantošanu.

Šī panta norāde uz to, ka privātie meži atrodas to īpašnieku neaprobežotā rīcībā, nenozīmē, ka mežu īpašnieks varētu rīkoties ar savu mežu pilnīgi patvaļīgi. *(skat. A.Grūtups, E.Kalniņš Civillikuma komentāri. Trešā daļa. Lietu tiesības. Īpašums. Otrais papildinātais izdevums, TNA, Rīga, 2002, 340.lpp).*

Pieteicējam kā meža īpašniekam ir jāievēro normatīvo aktu prasības, kas nosaka mežu apsaimniekošanu un izmantošanu. Ierobežojumi meža izmantošanai noteikti Meža likumā, konkrēti 7.panta otrā daļa paredz, ka koku ciršana mežā atļauta tikai saskaņā ar šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteikto kārtību. Savukārt, likuma 14.pants nosaka, ka koku ciršana, pārkāpjot šajā likumā noteikto kārtību, vai koku bojāšana uzskatāma par patvaļīgu koku ciršanu vai bojāšanu.

Tātad ierobežojums koku ciršanai ir noteikts likumā, kura mērķis ir regulēt visu Latvijas mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, visiem meža īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem garantējot vienādas tiesības, īpašumtiesību neaizskaramību un saimnieciskās darbības patstāvību un nosakot vienādus pienākumus. Minētais attiecināms arī uz pieteicēju kā meža īpašnieku saimniecībā „Vecumkalni".

Pieteicējs saskaņā ar jau pieminētā Meža likuma 12.panta pirmo daļu ir saņēmis ciršanas apliecinājumu meža izstrādei īpašumā „Vecumkalni" 4., 6. un 12.nogabalos, bet izstrāde veikta arī 7.nogabalā. Pieteikumā pieteicējs norāda, ka minētā meža ciršana nav notikusi ļaunprātīgi. Tomēr izskatāmajā lietā pat būtisku atzīstams tas, ka LAPK 67.panta pirmās daļas sankcija paredz atbildību par koku *patvaļīgu* ciršanu, t.i., bez nepieciešamajām atļaujām. Tā kā pieteicējam atļauja uz 7.nogabala izstrādi nav izsniegta, tad attiecīgi secināms, ka 7.nogabalā ir notikusi patvaļīga koku ciršana, par ko pieteicējs saucams pie administratīvās atbildības.

Pieteicēja pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē norādīja, ka pieteicējs personīgi izstrādi nav veicis. Tāpat nav zināms, kam pieteicējs meža izstrādi uzticējis, jo nav bijis noslēgts līgums, kā arī nav iespējams identificēt personas, kas darbus veikušas. Taču pamatots ir atbildētāja viedoklis par to, ka meža īpašnieks, kurš darbu veikšanu uzticējis citām personām, arī ir atbildīgs par meža izciršanu, jo tieši meža īpašnieka rīcībā ir ciršanas atļauja, kā arī meža īpašnieks ir persona, kurai ir jāpārzina sava īpašuma robežas un jānorāda darbu veicējiem, kādi koki un kādā platībā izcērtami. Savukārt, ja darbus mežā būtu veikušas citas personas bez īpašnieka ziņas, tad attiecīgi par šo nodarījumu būtu ierosināms kriminālprocess, taču lietā nav ziņu par to, ka pieteicējs būtu vērsies ar attiecīgu iesniegumu policijā.

Tādējādi secināms, ka atbildētājs pamatoti ir saucis pieteicēju pie administratīvās atbildības par LAPK 67.panta pirmās daļas pārkāpumu.

[11] Vienlaikus ar saukšanu pie administratīvās atbildības pēc LAPK 67.panta pirmās daļas pieteicējs ir sodīts arī par LAPK 67.[1]panta, kas paredz atbildību *„par dabas aizsardzības prasību pārkāpšanu meža apsaimniekošanā un izmantošanā, ar ko personām piemērojams administratīvais naudas sods „fiziskajām personām no piecdesmit līdz piecsimt latiem, bet juridiskajām personām – no simt līdz tūkstoš latiem”*, pārkāpumu.

Lietā nav strīda par to, ka meža īpašniekam attiecībā pret šo dabas resursu ir pienākumi arī tā apsaimniekošanā.

Meža likuma 29.panta otrā daļa noteic, ka *„meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja pienākums ir savā īpašumā vai tiesiskajā valdījumā esošajos mežos vismaz reizi 10 gados veikt meža inventarizāciju un tās materiālus iesniegt Valsts meža dienestam”*.

Šādu inventarizāciju pieteicējs savā īpašumā nodrošinājis, kā arī noteiktā kārtībā ir ticis izstrādāts Meža apsaimniekošanas projekts no 1998. – 2012.gadam (lietas 52.-65.lapa) un Meža apsaimniekošanas plāns no 2005.-2014.gadam (lietas 11.-13.lapa).

Meža apsaimniekošanas projektā ir redzams, kādi meža nogabali pieder pieteicējam un kādas ir tajos augošo koku valdošās sugas. Tātad, ja pieteicējs savu īpašumu apsaimnieko, tad šie apstākļi, kas ir meža apsaimniekošanas projektā ir ņemami vērā.

Sākotnējā lēmumā norādīts, ka pieteicējs pārkāpis Ministru kabineta noteikumu Nr.189 „Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā” 9.punktu. Minēto noteikumu 9.punkts noteic, ka *„galvenajā un kopšanas cirtē, rēķinot uz cirsmas hektāru, saglabā vismaz piecus dzīvotspējīgus vecākos un lielāko izmēru kokus (ekoloģiskos kokus), vispirms izvēloties resnākos (koku caurmērs lielāks par valdošās koku sugas vidējo caurmēru) ozolus, liepas, priedes, ošus, gobas, vīksnas un kļavas [..]”*.

Atbilstoši Meža likuma 9.pantam galvenās cirtes vecums 7.nogabalā ir 71 gads, taču, kā redzams no Meža apsaimniekošanas plāna 2005. līdz 2014.gadam datiem (lietas 13.lapa), tad 7.nogabalā valdošo koku sugu vecums 2005.gadā ir bijis 62 gadi, t.i., galvenā cirte minētajā teritorijā nedrīkstēja tikt veikta agrāk kā 2014.gadā. Tā kā 7.nogabalā ir veikta kailcirte, tad minētā dabas aizsardzības prasība meža apsaimniekošanā no pieteicēja puses nav ievērota, par ko persona pamatoti ir saukta pie administratīvās atbildības par LAPK 67.[1]panta pārkāpumu.

Kā pamatoti norādīts lietas materiālos, tad kailcirti ar kopējo izcirsto koku apjomu 0,11 kubikmetri nevar attiecināt uz visiem nogabaliem kā meža izretināšanu, jo koku ciršana notikusi vienkopus 7.nogabalā, t.i., konkrētā meža teritorijā.

[12] LAPK 35.panta otrā daļa nosaka, *ja persona ir izdarījusi vairākus administratīvos pārkāpumus, kas konstatēti vienlaicīgi, un tos izskata viena un tā pati institūcija (amatpersona), administratīvais sods tiek uzlikts tās sankcijas ietvaros, kura ir paredzēta par smagāko pārkāpumu.*

Ņemot vērā, ka atbildētājs vienlaikus ir konstatējis LAPK 67.panta pirmās daļas un LAPK 67.[1]panta pārkāpumus, tad saskaņā ar LAPK 35.panta otro daļu pieteicējam piemērojamais sods nosakāms tās sankcijas ietvaros, kura paredzēta par smagāko pārkāpumu. Likumdevējs abus pārkāpumus novērtējis līdzīgi, nosakot par šiem pārkāpumiem vienādas sankcijas fiziskām personām – naudas sodu no Ls 50 līdz Ls 500.

Atbildētājs ar Lēmumu pieteicējam ir piemērojis naudas sodu Ls 50, kas atzīstams par minimālo iespējamo sodu par izdarītajiem pārkāpumiem,

Tādējādi secināms, ka atbildētājs pieteicējam piemērojis administratīvo sodu noteiktās sankcijas robežās, un piemērotais sods atbilst personas nodarījumam. Mazāku sodu par izdarītajiem pārkāpumiem tiesību normas neparedz.

[13] Pieteicējs izsaka iebildumus par pienākumu segt mežam nodarītos zaudējumus, jo, pirmkārt, uzskata, ka aprēķins nepamatoti ir veikts par 14,3 m^3, kamēr izcirsti ir tikai 10,68 m^3 meža. Otrkārt, pieteicējs uzskata, ka zaudējumi ir nodarīti viņam kā meža īpašniekam, nevis valstij.

Vērtējot šos argumentus kopsakarā ar atbildētāja paskaidrojumiem un tiesību normām, tiesa atzīst pieteicēja viedokli par nepamatotu.

Meža likuma 50.panta otrā daļa noteic, ka *„personu saukšana pie administratīvās vai krimināls atbildības neatbrīvo šīs personas no pienākuma atlīdzināt normatīvo aktu pārkāpumu rezultātā nodarītos zaudējumus”*, bet trešā daļa – *„ja zaudējumus nodarījis meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs, pārkāpjot šo likumu un citus meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošos normatīvos aktus, Valsts meža dienests piedzen zaudējumu atlīdzību par labu valstij”*.

No minētā secināms, ka zaudējumus, ko meža īpašnieks ir nodarījis mežam, saņem valsts. Šāds risinājums ir pamatots, jo valsts ir atbildīga un nodrošina meža resursu saglabāšanu un esamību Latvijā. Turpretī pieteicēja viedoklis, ka meža izciršana nodara zaudējumu tikai tā īpašniekam, ir pilnībā nepamatots, jo mežs nav vērtība tikai naudas izteiksmē un atlīdzība par iegūto koksni. Mežs kā ekosistēma ir būtiska ikvienas valsts vērtība un nodrošina labvēlīgu dzīves vidi, daudzveidīgas floras un faunas netraucētu attīstību, kā arī pilda iedzīvotāju rekreācijas funkciju, aizsargā augsni pret eroziju un pilda citas nozīmīgas funkcijas. Meža apsaimniekošana un tās ietvaros arī meža izciršana ir plānotas darbības ne tikai viena īpašuma, bet arī visas valsts meža teritorijas ietvaros. Tāpēc, ja kāda persona ar savu rīcību nodara mežam kaitējumu, tad ir aprēķināms un maksājums atlīdzinājums, kas nodrošina meža resursu atjaunošanu un nodarījuma radīto seku samazināšanu.

[14] No lietas materiāliem tiesa secina, ka zaudējumu aprēķins pieteicējam veikts saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumu Nr.228 „Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība" normām.

Minēto noteikumu 2.punkts noteic, ka *„mežam ir nodarīti zaudējumi, ja viena vai vairākas mežaudzes vai viena vai vairākas to daļas ir bojātas vai iznīcinātas vai ir notikusi patvaļīga koku ciršana mežaudzē, kurā aizliegta mežsaimnieciskā darbība"*. Tā kā tiesa jau secināja, ka ir notikusi patvaļīga koku ciršana pieteicēja īpašumā, tad arī minētie noteikumi ir attiecināmi uz īpašumā „Vecumkalni" nodarītajiem zaudējumiem.

Zaudējumi tiek aprēķināti, vispirms nosakot zaudējumu apmēru par vienu kubikmetru koksnes, kas atbilst Noteikumu Nr.228 9.punktā ietvertais formulai DxK=V, t.i., valstī noteiktā minimālā darba alga reizināta ar koeficentu, kas noteikts pēc valdošās koku sugas. Kā redzams no Noteikumu Nr.228 2.pielikuma tad gadījumos, kad valdošā koku suga ir bērzs, piemērojamais koeficents ir 0,43.

Savukārt koksnes apjomu aprēķina pēc Noteikumu Nr.228 8.2.punktā ietvertās formulas, t.i., G(inv)-G(fakt)xHFxS=A, t.i., no mežaudzes minimālā šķērslaukuma jeb G(inv) tiek atņemts faktiskais šķērslaukums jeb G(fakt). Meža likuma 1.panta 24.punkts noteic, ka *„šķērslaukums ir viena hektāra platībā augošo koku stumbru šķērslaukumu summa (kvadrātmetros) 1,3 metru augstumā no sakņu kakla"*. Ja, 2005.gadā veicot inventarizāciju, šķērslaukums 7.nogabalā ir bijis 15, tad pēc kailcirtes veikšanas 2006.gadā tas ir nulle (0).

Izskatāmajā situācijā aprēķina kļūda par izcirsto apjomu, kā to dēvē pieteicējs, var tikt saistīta ar sākotnējiem uzmērījumiem, kas tiek veikti dabā, un to, ka zaudējumu aprēķina summas formulā tiek ietverts koku *vidējais* augstums, t.i., neidentificējot atsevišķus izcirstos kokus. Inventarizācijas datos (lietas 12.lapa) ir redzams, ka valdošā suga 7.nogabalā ir bērzs ar augstumu 19 m. Atbilstoši Noteikumu Nr.228 1.pielikumam ir konstatējams, ka pēc šiem datiem formulā iekļaujamais rādītājs (HF) ir 8,68 (skat.1.pielikuma 11.ierakstu). Savukārt, teritorijā, kādā veikta izstrāde, tiek ietverta apzīmējumā „S" un ir 0,11 ha. Rezultātā iegūtais apjoms, par kuru aprēķināmi zaudējumi, ir 14,3 m^3.

Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr.228 „Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība" ir izdoti, pamatojoties uz Meža likuma 50.panta ceturto daļu, lai nodrošinātu vienveidīgu likuma piemērošanu attiecībā pret privātpersonām. Pie tam, kā tiesa jau norādīja, mežam nodarītie zaudējumi nav identiski koksnes vērtībai vai citiem apsvērumiem, tāpēc, konstatējot, ka aprēķini veikti, ievērojot Noteikumos Nr.228 ietverto kārtību, tie atzīstami par pamatotiem.

Administratīvā rajona tiesa nekonstatē priekšnoteikumus Lēmuma atcelšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251. un 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt *J.K.* pieteikumu par Valsts Meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības virsmežzines 2007.gada 9.februāra lēmuma Nr.10-11/91 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.

Tiesnese /paraksts/ E.Apīne

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvā rajona tiesas
tiesnese _____E.Apīne
Rīgā, 2008. gada 14.novembrī